

Grundläggande statistik, utökad - Kleiner münsterländer 2023

Uppföljning av rasens utveckling och mål rasspecifik avelsstrategi, RAS	1
Population	1
Födslar och registreringar	1
Hanhundsanvändning	1
Barnbarn.....	3
Inavelstrend.....	4
Uppföljning mål population.....	4
Hälsa	4
Höftledsdysplasi - HD.....	4
Armbågsledsdysplasi - ED.....	5
Utvärdering av hälsoläge valpkullar 2023	5
Uppföljning mål hälsa.....	5
Funktionsegenskaper	6
Fältprov	6
Utveckling egenskaper.....	7
Fart	7
Vidd.....	8
Reviering.....	9
Följsamhet.....	10
Vattenpassion.....	11
Fullbruksprov	11
Viltspår.....	11
Uppföljning mål funktionsegenskaper	13
Mentalitet	14
BPH.....	14
Övriga provformer och mentalitet	14
Uppföljning mål mentalitet	14
Exteriör	15
Kvalitetspris	15
Uppföljning mål exteriör.....	15

Uppföljning av rasens utveckling och mål rasspecifik avelsstrategi, RAS

I december 2023 fastställdes den reviderade rasspecifika avelsstrategin, RAS, för kleiner münsterländer av SKK.¹ RAS innehåller mål och handlingsplaner för kommande femårsperiod. Målen ska i möjligaste mån följas upp årligen och utfallet presenteras i samband med att den årliga grundläggande statistiken tas fram.

Av de 34 kullar som föddes under 2023 uppfyllde 13 stycken SVK:s avelsmål från 2011-08-13 som gällde under 2023.

Population

Födslar och registreringar

Antalet registrerade valpar 2023 håller sig på samma nivå som föregående år och de nivåer som fanns innan 2021, då covid-pandemin rådde.

Tabell 1: Antal födda hundar av rasen kleiner münsterländer

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal svenskfödda kullar	33	28	50	31	34
Antal svenskfödda valpar	233	222	368	232	234
Antal valpar/kull	6,5	7,4	7,2	7,0	6,9
Importerade tikar/hanar	5/8	7/9	2/9	2/7	2/5

De födda hundarna redovisas baserat på födelseår. De importerade redovisas det år de registrerats.²

Hanhundsanvändning³

Till de 34 (31) kullarna under år 2023 (2022) var 29 (25) olika hanhundar fäder. Till årets (fjolårets) kullar användes 18 (20) svenskregistrerade hanar, 5 (4) danskregistrerade hanar, 3 (0) tyskregistrerad hanar, 1 (0) norskregistrerad hanhund samt 2 (0) finskregistrerade hanhundar.

Ett viktigt verktyg för att bibehålla den genetiska variationen i rasen är att begränsa användandet av varje enskild hund. Därför bör en hund ej vara förälder till mer än 5% av hundarna i sin generation (5 år), eller till mer än 25% av de hundar som registreras per år under sin livstid (ca 10 år). För närvarande bör således en hanhund eller tik ha maximalt cirka 50-55 avkommor, vilket är ett mål i RAS.

Följande hanhundar födda efter 2005 är i Sverige far till 50 eller fler avkommor:

SE49131/2010, HERRSKAPETS I-KURBITS	86 AVKOMMOR
SE20657/2011, MÜNSTERKULLENS RIDDAR KATO	68 AVKOMMOR
SE46670/2012, HIRSCH FÄNGER'S TURBO	65 AVKOMMOR
SE49255/2016 TJÄRTORPS VILDASLÅNBÄR	64 AVKOMMOR
SE14722/2016, GRÅSIDINGENS JÄGERMEISTER	51 AVKOMMOR
SE47041/2019 CHALMAR VOM DONNERSBERGER LAND	50 AVKOMMOR

¹ [RAS KLM \(vorsteh.se\)](https://www.vorsteh.se)

² Källa: SKK Avelsdata 2024-01-18

³ Källa: SKK Avelsdata 2024-01-18

Följande hanhundar födda efter 2005 ligger nära gränsen 50 avkommor:

SE21388/2015 GRÅSIDINGENS HIRS	46 AVKOMMOR
SE38887/2015 GRÅSIDINGENS INGRAM	46 AVKOMMOR
DK09138/2015 FUGLEVANG´S ROCKY	46 AVKOMMOR
SE21398/2015 MUNSTERHUSETS DUSTY	45 AVKOMMOR

Följande tikar är i Sverige mor till fler än 50 avkommor:

INGEN KLEINER MÜNSTERLÄNDERTIK HAR 50 ELLER FLER AVKOMMOR I SVERIGE.

Barnbarn⁴

Riktmärket för barnbarn är att far- och morföräldrar bör inte tillåtas lämna fler barnbarn än två gånger vad en enskild hund får producera. I dagsläget bör således en hanhund eller tik som mest ha cirka 100-110 barnbarn.

Följande hundar har 100 barnbarn eller fler:

REGISTRERINGSNUMMER, NAMN	AVKOMMOR	BARNBARN
S27068/2003, ROGSTABERGETS JACKSON BROWNE	33	183
S39927/97, GREIF VOM FLONING	73	148
S10661/2006, GORA VOM KIEFERNWALDE	39	145
DK04215/2009, NESKO VOM HEEKER EICHENGRUND	33	136
S37802/2003, PETO´S IROSS	54	133
SE20657/2011, MÜNSTERKULLENS RIDDAR KATO	68	129
SE24892/2012 HERRSKAPETS JUDY	33	129
S55010/2002, QUORUM´S TARRAS	53	123
S64740/2003, NOUGAT	45	123
S17542/2002, DARGO VOM SCHÜTZENKNAPP	55	122
S23905/92, ORRESTA´S ANEMONE	24	121
S11992/95, BOBBY	53	120
SE38235/2011, MUNSTERHUSETS TIKKA	34	119
DK10085/95, ILLEBÖLLE´S ARCO	37	115
SE49131/2010 HERRSKAPETS I-KURBITS	86	113
DK05155/2007, ULJYDENS HEINO	14	111
SE40790/2010, GRÅSIDINGENS YLA	37	110
S69501/2007, HEDÄNGENS ELIN	23	105
S43668/2007, HYLTEBÄCKENS FELIX	22	105
S45586/2007, QUORUM´S GRIP	16	104
S28459/2008 PRÄSTGÅRDENS B-APPROX	25	103
S16567/96, CAPRICE	22	102
N17397/00, ROTUAS G-TINDRA	30	100

⁴ Källa: SKK Avelsdata 2024-01-18

Inavelstrend⁵

För kleiner münsterländer var rasens genomsnittliga inavelsgrad 0,8% under 2023 beräknad över 5 generationer. Inavelsgraden ligger kvar på önskvärda låga nivåer.

Tabell 2: Genomsnittlig inavelsgrad 2014-2022

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inavelstrend	1,2%	0,9%	0,8%	0,7%	1,2%	1,1%	0,7%	1%	1,2%	0,8%

Uppföljning mål population

- Genomsnittlig inavelsökning för rasen ska hållas på den nivå vi har idag på årsbasis.
Se rubrik Inavelstrend.

- Kombinationen av avelsdjur ska inte upprepas.

Under 2023 genomfördes fyra parningar med kombinationer av hundar som tidigare parats.

- Avelstik eller avelshane bör vara tre år innan första kull.

Av hälsoskäl finns det ett mål att avelsdjur ska vara tre år innan parning. Under 2023 användes 10 olika hundar som inte uppnått en ålder av tre år vid parningen.

- Hanhundar ska maximalt ha 50 - 55 avkommor.

Se rubrik Hanhundsanvändning.

Hälsa⁶

Höftledsdysplasi - HD

Tabell 3: Resultat avseende höftledsröntgen för svenskfödda kleiner münsterländer

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HD grad A	49	70	69	64	101	28
HD grad B	13	9	23	20	21	9
HD grad C	3	2	4	10	7	2
HD grad D	2				2	
HD grad E						
Totalt antal undersökta	67	81	96	94	131	39
Andel HD grad C-E (%)	7,5%	2,5%	4,2%	10,6%	7,6%	5,1%
Snittålder för undersökning (månader)	23	22	22	18	17	16
Antal födda	198	199	213	206	362	218
Andel röntgade av födda (%)	33,8%	40,7%	45,1%	43,7%	36,2%	17,9%

Röntgenresultaten registreras på födelseår.

Sedan tidigare ingår kleiner münsterländer i SKK:s hälsoprogram på nivå 3 för HD. I slutet av 2023 gjordes en utvärdering av HD inom rasen, med beslutet att fortsätta bevaka HD hos hundarna och fortsatt ingå i SKK:s hälsoprogram på nivå 3.

⁵ Källa: SKK Avelsdata 2024-02-09

⁶ Källa: SKK Avelsdata 2024-01-18

Armbågsledsdysplasi - ED

Tabell 4: Resultat avseende armbågsledsröntgen för svenskfödda kleiner münsterländer

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ED grad 0	26	35	46	42	78	29
ED grad 1			1	1	4	
ED grad 2				1		
ED grad 3			1			
Totalt antal undersökta	26	35	48	44	82	29
Andel ED grad 1-3 (%)	0%	0%	4,2%	4,6%	4,9%	0%
Snittålder för undersökning (månader)	21	20	20	19	17	16
Antal födda	198	199	213	206	362	218
Andel röntgade av födda (%)	13,1%	17,6%	22,5%	21,4%	22,7%	13,3%

Röntgenresultaten registreras på födelseår.

Utvärdering av hälsoläge valpkullar 2023

För att få bättre kunskap om reproduktion och hälsa på valpkullar genomfördes en enkät till samtliga uppfödare som haft valpkull registrerad under 2023. Enkäten ska i fortsättningen genomföras årligen och vara underlag till kommande RAS. Svarefrekvensen var 30% denna gång, och för låg för att kunna dra några slutsatser. Enkäten bör genomföras ett antal år innan en utvärdering kan göras.

Utifrån de svar som finns för 2023 går det ändå att utläsa att alla parningar skett på naturlig väg, valpningarna har i de flesta fall varit naturliga, något enstaka kejsarsnitt förekommer. Det är några få veterinärbesök för tikarna efter valpning.

Det förekommer dödfödda valpar i väldigt liten omfattning och likaså överlever majoriteten av valparna till åtta veckors ålder. Det är få avvikelser i veterinärbesiktningarna, det som förekommer är små navelbräck som finns i en del av kullarna.

Uppföljning mål hälsa

- Förekomst av HD C och D ska inte öka, och HD E ska inte uppkomma.

Se rubrik Höftledsdysplasi - HD.

- Uppfödare bör verka för att för att få minst 50% HD röntgad avkomma i varje kull.

Marknadsföring av diplom för ledhälsa via SVK har gjorts för att öka andelen kullar där 50% av individerna röntgas. Diplom har delats ut och presenteras kontinuerligt sedan halvårsskiftet 2023 i specialklubbens tidning Svensk Vorsteh.

- Skapa en säkrare bild av rasens hälsostatus gällande ED.

En ökad trend av att ED-röntga kleiner münsterländer kan ses, men fortfarande saknas nog stor datamängd för att kunna dra slutsatser. Se rubrik Armbågsledsdysplasi - ED.

- Hundar som är drabbade av allergi, hypotyreos, ektopisk uretär eller epilepsi ska inte användas i avel då det finns ärftliga faktorer för dessa sjukdomar.

I nuläget är utvärdering av detta svårt eftersom att det inte finns tillgänglig data på hur vanligt förekommande dessa sjukdomar är inom rasen. Vänligen se nästa mål.

- Skapa en säkrare bild av förekomsten av allergi, hypotyreos, ektopisk uretär och epilepsi samt övriga sjukdomar som kan förekomma.

Det är svårt att få åtkomst till data kring dessa hälsoproblem, och en hälsoenkät planeras att skickas ut till samtliga ägare av kleiner münsterländer under 2024.

- Avelsdjur bör vara 3 år innan första kullen.

Under 2023 användes 10 olika som inte uppnått en ålder av tre år vid parningen.

Funktionsegenskaper

Fältprov⁷

Av 200 starter av svenskregistrerade hundar på fält under 2023 ledde till 40 pris. Det blev totalt 13 stycken 1:a pris, 20 stycken 2:a pris och 7 stycken 3:e pris. Se fördelning över pris per klass i tabell 5.

Tabell 5: Fördelning av antal pris per klass 2023

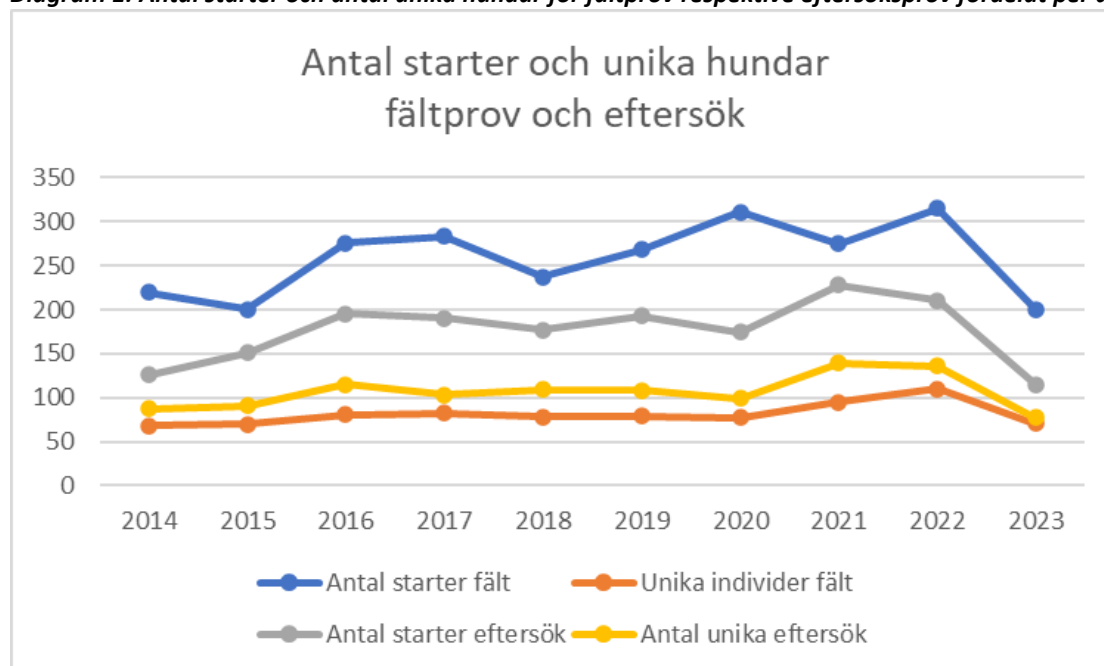
	EKL	ÖKL	UKL	Totalt
1:a pris	4	7	2	13
2:a pris	2	15	3	20
3:e pris	2	2	3	7

Det var ett år med vikande siffror både i antalet startande och antalet unika hundar på fältprov. Det har inte varit så lågt deltagande på fältprov sedan 2014-2015. Vikande siffror gäller även för eftersöksprov, de lägsta siffrorna på 10 år. Se tabell 6 och diagram 1.

Tabell 6: Antal starter och antal unika hundar för fältprov respektive eftersöksprov fördelat per år

År	Antal starter fält	Unika individer fält	Antal starter eftersök	Antal unika eftersök
2014	220	68	126	87
2015	200	70	151	91
2016	276	81	195	115
2017	283	82	190	103
2018	237	78	177	109
2019	268	79	193	108
2020	311	77	174	99
2021	275	95	228	139
2022	315	110	210	136
2023	200	71	115	77

Diagram 1: Antal starter och antal unika hundar för fältprov respektive eftersöksprov fördelat per år

⁷ Källa: Resultatdatabasen 2024-02-05

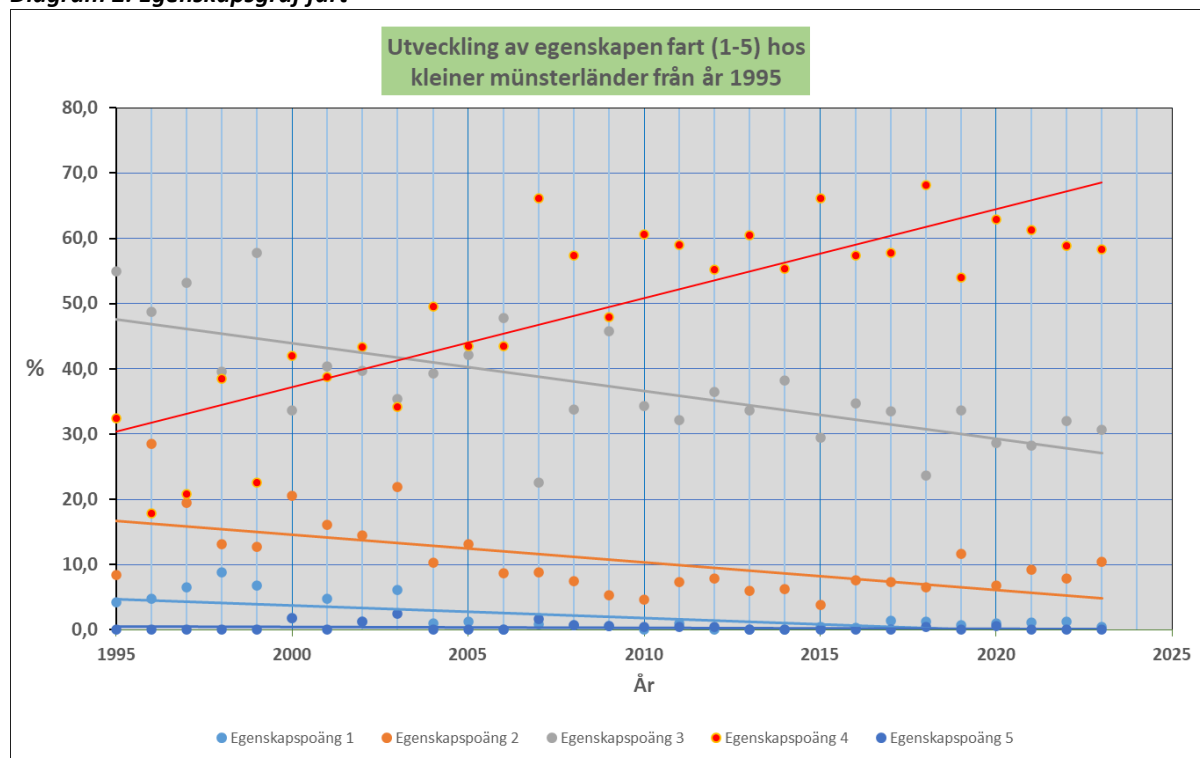
Under 2023 har en (1) hund tagit ut jaktchampionat, SE JCH, och tre (3) hundar har tagit svenskt utställningschampionat, SE UCH, vilket kräver första pris i ÖKL på fältprov.⁸

Utveckling egenskaper⁹

Utvecklingen av egenskaperna fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion följs upp årligen i egenskapsgrafer för respektive egenskap.

Fart

Diagram 2: Egenskapsgraf fart

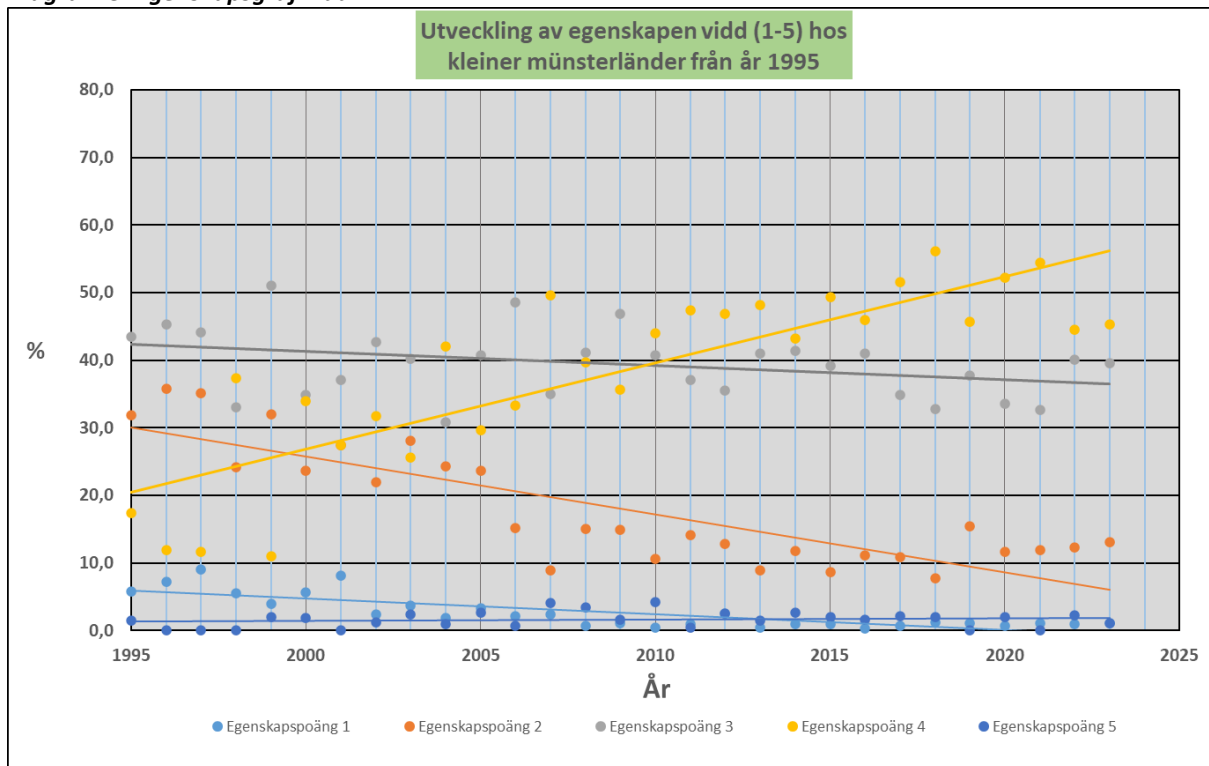
Trenden för det optimala värdet fyra är fortfarande stigande även om egenskapspoängen har haft något färre andel av totalen även under 2023. För egenskapspoäng tre och två är trenden fallande även om andelen av egenskapspoängen varit något högre under 2023.

⁸ Källa: SKK Hunddata 2024-01-23

⁹ Källa: Resultatdatabasen 2024-02-05

Vidd

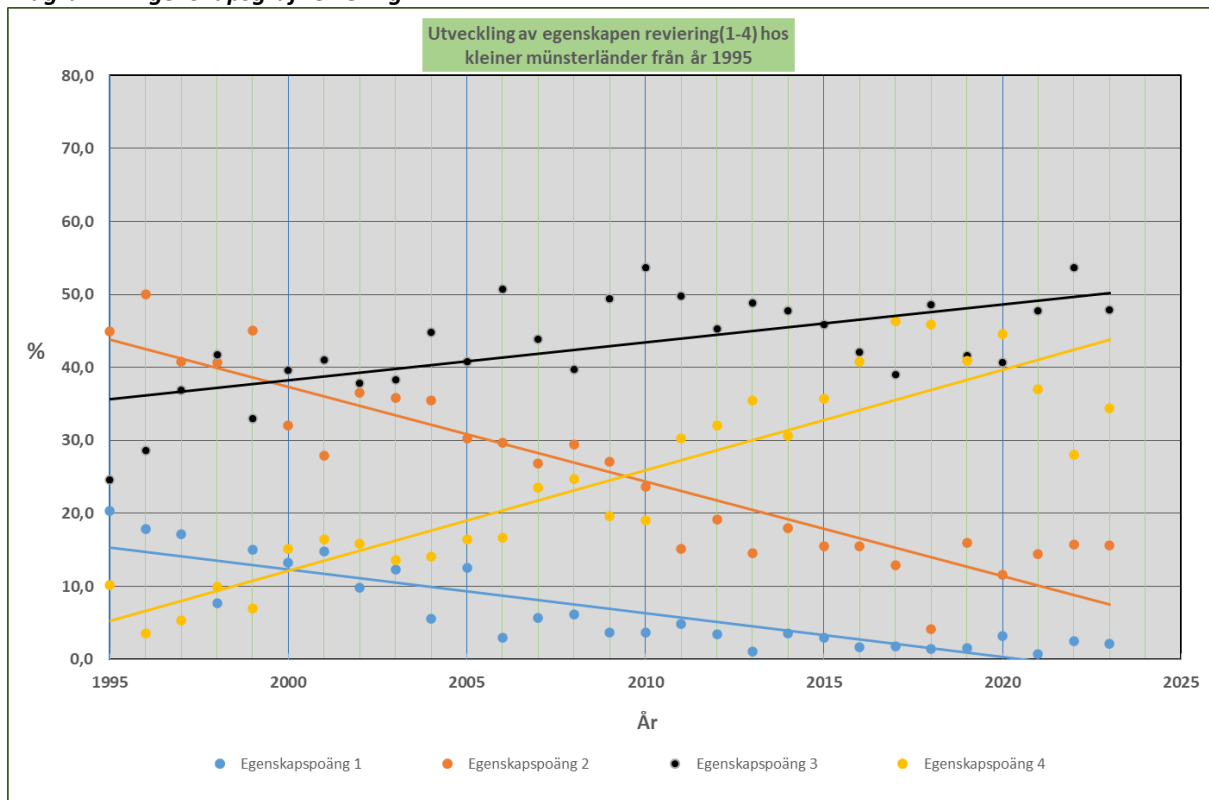
Diagram 3: Egenskapsgraf vidd

Trenden för det optimala värdet fyra är fortfarande stigande även om egenskapspoängen har haft något färre andel av totalen även under 2023. För egenskapspoäng tre och två är trenden fallande även om andelen av egenskapspoängen varit något högre under 2023.

Reviering

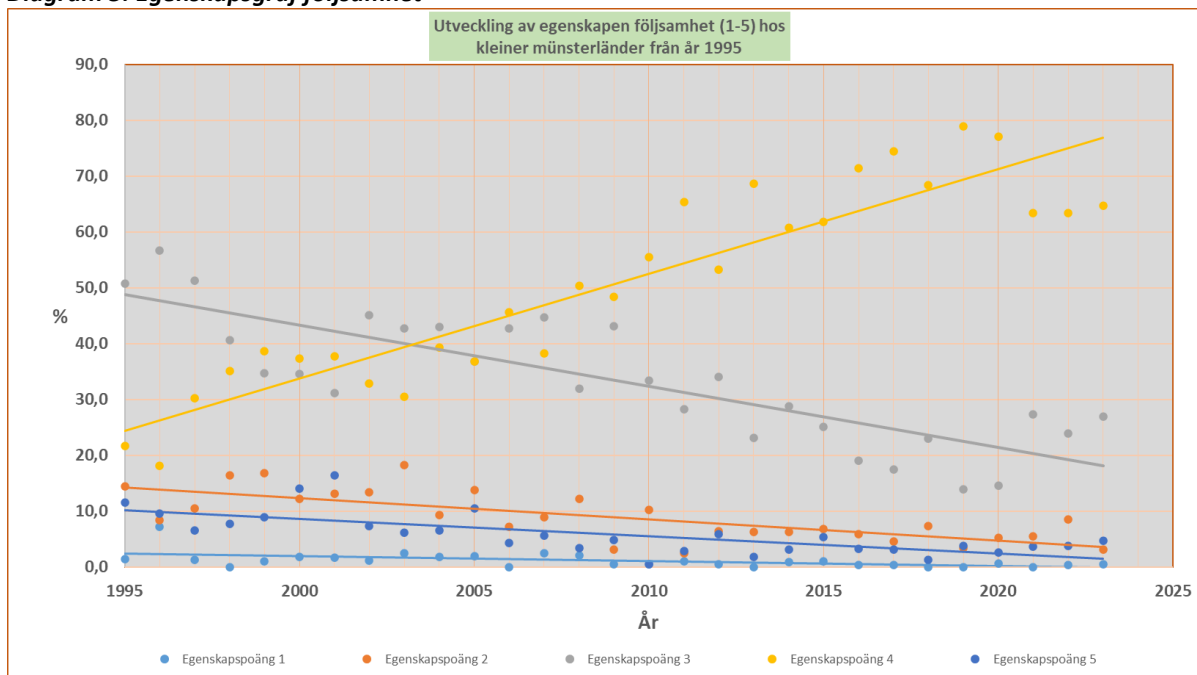
Diagram 4: Egenskapsgraf reviering

Trenden för det optimala värdet fyra(gul linje) är fortfarande stigande även om egenskapspoängen har haft något färre andel av totalen även under 2023. För egenskapspoäng tre är trenden svagt stigande även om andelen för egenskapspoängen ligger något lägre av totalen under 2023. För genkapspoäng ett och två är trenden fallande även om andelen varit något högre de senaste åren.

Följsamhet

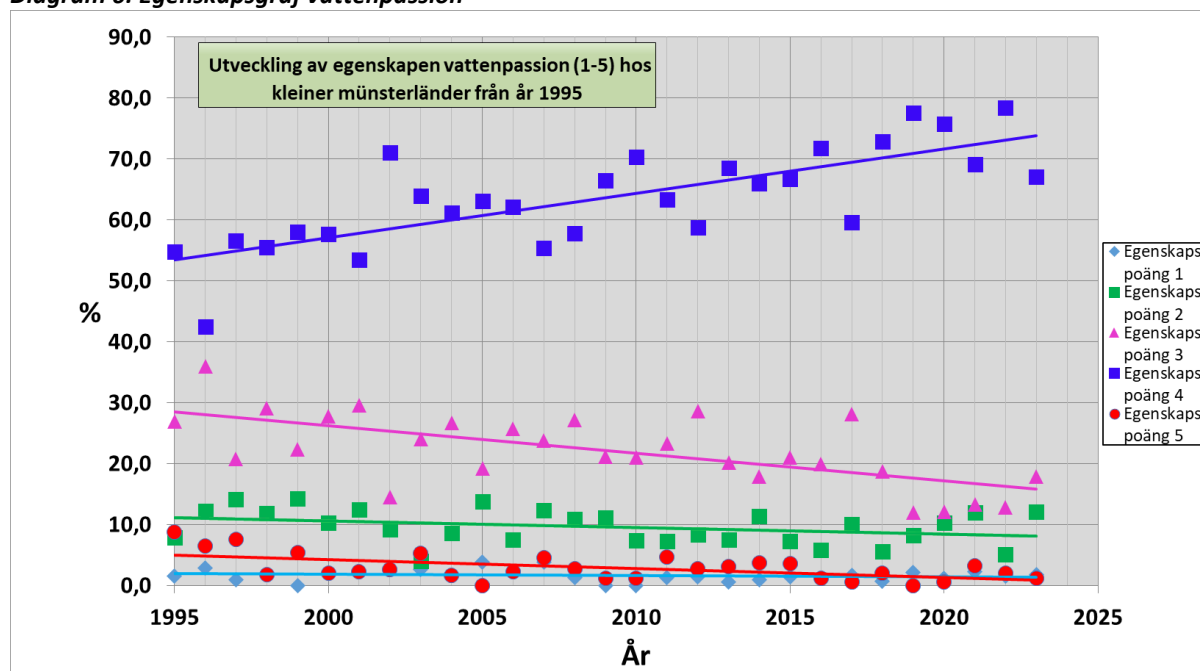
Diagram 5: Egenskapsgraf följsamhet

Trenden för det optimala värdet fyra är fortfarande stigande även om egenskapspoängen har haft något färre andel av totalen även under de senaste åren och så även 2023. För övriga egenskapspoäng är trenden fallande även om andelen för egenskapspoäng tre varit något högre under 2023.

Vattenpassion

Diagram 6: Egenskapsgraf vattenpassion

Trenden för det optimala värdet fyra är fortfarande stigande även om egenskapspoängen har haft något färre andel av totalen under 2023. För egenskapspoängen tre och två är trenden fortsatt svagt fallande.

Fullbruksprov¹⁰

Antalet starter på fullbruksprov för svenskregistrerade hundar ökar marginellt under de senaste åren. Antalet unika individer ökar också marginellt under de senaste åren, se Tabell 7. Det har inte delats ut några fullbrukschampionat under året.

Tabell 7: Antal starter och utdelade priser för svenskregistrerade hundar på fullbruksprov 2023

År	Antal starter	Antal unika hundar	1:a pris	2:a pris	3:e pris
2019	4	4	-	-	-
2020	2	1	-	-	-
2021	2	2	-	-	1
2022	7	5	2	-	-
2023	8	6	2	2	1

¹⁰ Källa: vorsteh.se Fullbruksprov, resultat 2024-01-19

Viltspår¹¹

På viltspårprov har 103 starter genomförts av svenskregistrerade hundar, dessa är fördelade på 42 i anlagsklass och 61 i ÖKL. För resultat se tabell 8. Antalet hundar som startat på viltspårprov har minskat från föregående år.

Tabell 8: Antal starter och pris för svenskregistrerade hundar på viltspårprov

År	Antal starter AKL	Antal godkända AKL	Antal starter ÖKL	Antal 1:a pris ÖKL	Antal 2:a pris ÖKL	Antal 3:e pris ÖKL
2022	59	52	74	50	12	7
2023	42	34	61	42	8	5

15 svenskregistrerade hundar har tagit ut svenskt viltspårscampionat under året 2023, en svenskregistrerad hund har blivit finsk viltspårchampion.

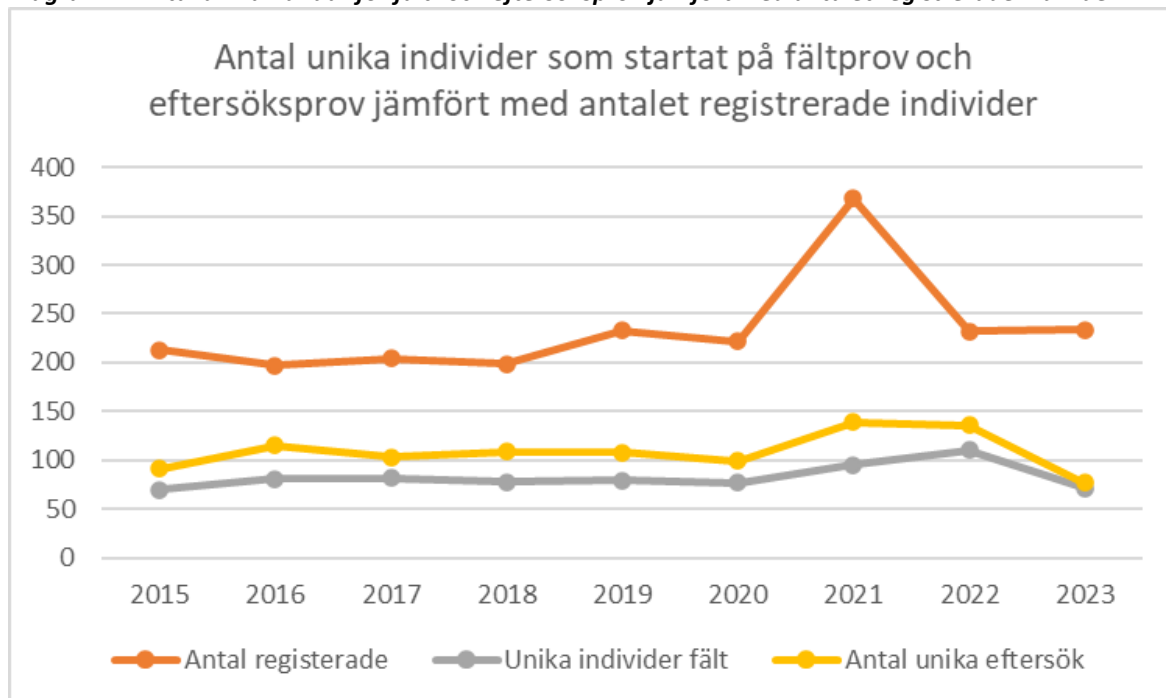
Uppföljning mål funktionsegenskaper

- Att andelen prövade hundar på fullbruks-, fält- och eftersöksprov ökar.

Fullbruksprov: Antalet starter och unika hundar är generellt sett få. Antalet starter på fullbruksprov för svenskregistrerade hundar ökar marginellt under de senaste åren. Antalet unika individer ökar också marginellt under de senaste åren. Se rubrik Fullbruksprov ovan.

Fältprov och eftersöksprov: 2023 vände antalet deltagande individer på fältprov och eftersöksprov nedåt. Efter rekordåret 2021 med väldigt många registrerade valpar borde vi snarare se en ökning eftersom fler individer är i provålder. Se diagram 7.

Diagram 7: Antal unika hundar för fält- och eftersöksprov jämfört med antalet registrerade individer

- Att andelen parningar med hundar prövade på någon form av jaktprov ökar.

Till de 34 kullar som föddes under året har totalt 14 föräldradjur, 10 tikar och 4 hanhundar, använts vilka inte har någon form av dokumenterad jaktmerit.

¹¹ Källa: SKK Hunddata 2024-01-23

- Vid rekommenderade parningar bör båda föräldrarna uppvisa egenskapsvärden som är lika bra som, eller bättre än, snittet för rasen och för könet avseende minst fyra av egenskaperna: fart, vidd, reviering, följsamhet och vattenpassion.

Av de 13 kullar som uppfyllde SVK:s avelsmål var det endast fem stycken där båda parterna hade svenska egenskapsiffror. Av dessa fem parningar uppfyllde två parningar önskemålet om att båda föräldrarna ska ha egenskapsvärden som är lika bra eller bättre än genomsnittet för minst fyra av egenskaperna.

Av de 16 hundar som hade egenskapsiffror i de rekommenderade parningarna var det 10 hundar som hade egenskapsvärden som är lika bra eller bättre än genomsnittet för minst fyra av egenskaperna.

- Utvecklingen av egenskaperna fart, vidd, reviering, vattenpassion och följsamhet ska fortsatt närma sig idealvärdet 4.

Se kapitel Utveckling egenskaper och de egenskapsgrafer som finns för åren 1995 - 2023.

Mentalitet

BPH¹²

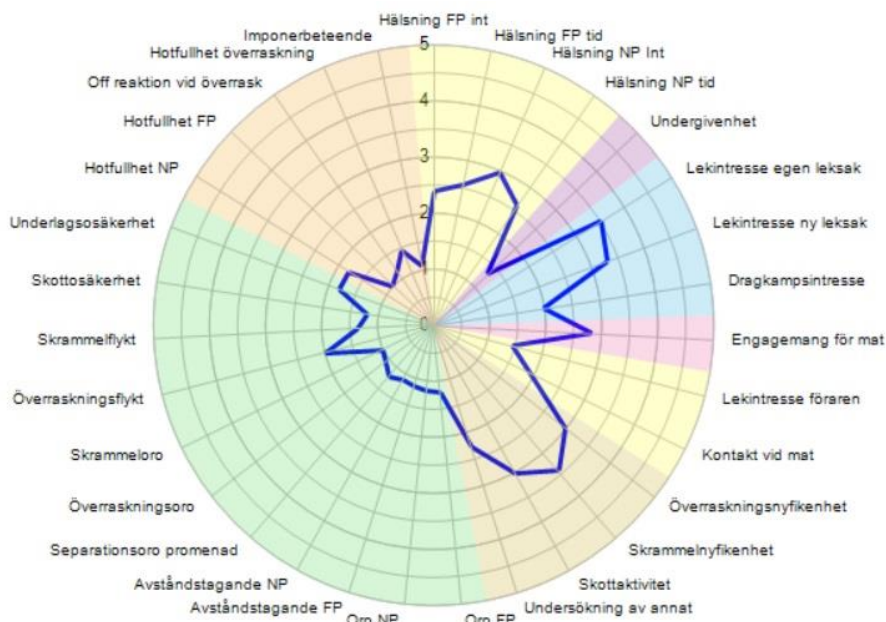
Under 2023 har 19 hundar genomfört BPH, Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund, samtliga med skott. Antalet hundar som genomfört BPH under året har minskat jämfört med föregående år, men är fortsatt högre än tidigare år, se Tabell 9.

Tabell 9: Antal hundar som har genomfört BPH 2017-2023

Årtal	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal	8	8	5	7	10	27	19

Det är nu totalt 109 hundar som har genomfört BPH, se Bild 1. Det krävs dock fortfarande att ett stort antal individer genomför BPH för att en "200-analys", en sammanställning av SKK, ska kunna göras av rasens mentalitet.

Bild 1 - Spindeldiagram för kleiner münsterländer (n=109)¹³

¹² Källa: SKK Hunddata 2024-01-25

¹³ Källa: SKK Avelsdata 2024-01-25

Övriga provformer och mentalitet¹⁴

Ingen hund har under 2023 uppvisat oacceptabelt beteende vid utställning. Inte heller har något fall av skygghet eller flyktbeteende registrerats.

Under 2023 har ingen hund rapporterats att visa oacceptabelt beteende på fältprov. Några enstaka fall av partnerintresse har noterats i varierande grad, vilket då har påverkat hundens jakt. Vid fyra tillfällen har fältprovet avbrutits, antingen enligt domarens beslut eller förarens egna val, på grund av partnerintresse.

Uppföljning mål mentalitet

- Öka antalet beskrivna hundar till minst 200 stycken för att få en ”200-analys”.

Se rubrik BPH.

- Rasens medelvärde för icke önskade beteenden ska inte öka. Önskade beteende finns i sektorerna i vänstra halvan av diagrammet, rädsla/osäkerhet och hot/aggressivitet.

Spindeldiagrammet för BPH speglar i nuläget den av FCI beskrivna rastypiska mentaliteten.

- Rasens medelvärde för önskvärda beteenden ska minst bibehållas eller förbättras. Önskade beteenden finns i sektorerna i den högra delen av diagrammet, undantaget är undergivenhet som inte heller får öka.

Spindeldiagrammet för BPH speglar i nuläget den av FCI beskrivna rastypiska mentaliteten.

Exteriör

Kvalitetspris¹⁵

Under 2023 utfärdades totalt 213 kvalitetspris på svenskregistrerade hundar på nationella och internationella utställningar samt Nordic dog shows i Sverige, varav 98 var för hanhundar och 115 för tikar. Se fördelningen i Tabell 10.

Tabell 10: Fördelning av kvalitetspris för svenskregistrerade kleiner münsterländer 2023

Kvalitetspris	Hanhundar (n=98)	Tikar (n=115)	Totalt (n=213)
Excellent med CK	37 (37,7%)	39 (33,9%)	76 (35,7%)
Excellent	32 (32,7%)	32 (27,8%)	64 (30,0%)
Very Good	23 (23,5%)	34 (29,6%)	57 (26,8%)
Good	4 (4,1%)	8 (6,9%)	12 (5,6%)
Sufficient	1 (1,0%)	1 (0,9%)	2 (0,9%)
Disqualified	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Cannot Be Judged	1 (4,1%)	1 (0,9%)	2 (0,9%)

Ingen hund har tilldelats kvalitetspriset Disqualified under 2023.

Två hundar har tilldelats CBJ, Cannot Be Judged (alt. KEP, Kan Ej Prissättas), då domaren har ansett att han eller hon inte kan prissätta hunden vid bedömningstillfället. Den ena på grund av vattensvans, och den andra på grund av att hunden inte förmåddes trava för dagen.

¹⁴ Källa: SVK Resultatdatabasen

¹⁵ Källa: SKK Hunddata 2023-01-31

Uppföljning mål exteriör

- Att avla fram hundar som har bra förutsättningar för ett långt, hållbart och aktivt jagande liv.

Baserat på utdelade kvalitetspris under 2023 håller rasen en hög standard vad gäller funktionell exteriör.

- Öka kunskapen om funktionell exteriör och anatomi bland uppfödare och hanhundsägare.

Webbinarier planeras under 2024 med olika målgrupper. Även marknadsföring av utbildningar och informationstillfällen som anordnas av SKK görs.

- Planerade parningar ska ha avelsdjur som är bedömda med minst kvalitetspriset Good på utställning eller exteriörbedömning.

Under 2023 användes tre tikar samt fem hanhundar i avel som inte har erhållit kvalitetspris på utställning eller exteriörbedömning.

- Skapa statistik över förekommande avvikelser i exteriören.

Arbete pågår med sammanställning av förekommande exteriöra avvikelser inom rasen.

- Följa upp och utvärdera hundar som tilldelats kvalitetspriset Disqualified på utställning eller exteriörbedömning.

Hundar som erhållit kvalitetspris Disqualified samt anledningen till detta har identifierats. En plan för utvärdering och uppföljning av kvalitetspriset och individen håller på att utarbetas.